

ROLNIK

Nr. 8

DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM ORGAN T.R.P.

Rok IV

W sprawie nawożenia ziemniaków

Wielu rolników sądzi, że ziemniakom wystarczy do wydania plonu samo nawożenie obornikowe. Jeśli jednak zważymy, że ziemniaki otrzymują przeważnie nawóz wiosenny, gdyż obornik jesienny przeznaczamy zazwyczaj pod buraki, marchew itp. przyjdziemy do przekonania, że obornik wystarczy ziemniakom do wydania niskiego lub co najmniej średniego plonu. Bawiem obornik dany na wiosnę nie zdąży rozłożyć się należycie w glebie i nie potrafi wywrzeć pełnego działania nawozowego.

Kto zatem pragnie zbierać plony co najmniej średnie lub wyższe od średnich nie powinien poprzestać na samym tylko nawożeniu obornikiem, lecz uzupełnić je nawożeniem pomocniczym.

Bardzo poważny wpływ na powiększenie zbioru ziemniaków wywierają nawozy azotowe. Ponieważ ziemniaki mają stosunkowo długi okres wegetacyjny, zatem do nawożenia ich nadają się najlepiej nawozy działające wolno, lecz długo, a więc azotniak lub siarczan amonowy. Azotniak nadaje się na wszystkie gleby, za wyjątkiem suchych piasków, zaś siarczan amonowy stosować można na ziemiach zasobnych w wapno lub piaszczystych.

O ile ziemniaki przechodzą po oborniku, wówczas dawka azotniaku 21% wynosi na hektar około 50 kg. zaś ziemniaki bez obornika dostać powinny co najmniej 100 kg. azotniaku. Dawki siarczanu amonowego są te same, co azotniaku. Zarówno azotniak jak i siarczan amonowy rozsiewa się na 3-5 dni przed sadzeniem ziemniaków. Zaznaczyć wypada, że azotniak

odstrasza z pola drutowce, które w świeżo zasadzonych ziemniakach wyrządzają nieraz poważne szkody.

Jeśli gleba odczuwa brak fosforu, można dostarczyć jej tego składnika w postaci supertomasyny 30%, która wypada w użyciu taniej od supertomasyny 16%. Ziemniaki na oborniku powinny dostać przed siewem około 100 kg. supertomasyny 30% w stosun-

ku na hektar, a ziemniaki sadzone bez obornika otrzymują dawkę wyższą, wynoszącą do 150 kg. wysokoprocen-towej supertomasyny.

Chcąc zasilić ziemniaki azotem i fosforem, można użyć do nawożenia supertomasyny azotniakowej, dając ziemniakom na oborniku 150 - 200 kg. tego nawozu na hektar, zaś ziemniakom bez obornika 250 - 300 kg. Stosowanie pod ziemniaki nawożenia pomocniczego daje wyższy plonów, pokrywające z nadwyżką koszt nawożenia.

Jak uzyskać wysoki plon ziemniaków

Roślina, której urodzaj zawsze daje się odczuć w gospodarstwie, są bezwątpienia ziemniaki. Dobry więc rolnik, nie zważając na żadne konjunktury gospodarcze, ciągle powinien dbać o to, ażeby ten plon był odpowiednio wysoki, gdyż tylko taki plon da mu dostateczną ilość podstawowego pokarmu dla rodziny i, bodaj najważniejszej paszy dla inwentarza.

Uprawa pod ziemniaki musi być staranna. Rola powinna być głęboko spulchniona i to już w jesieni. Nawet i w tym wypadku, gdy gnój zaoruje się dopiero na wiosnę, orka zimowa jest bardzo wskazana. Czas sadzenia ziemniaków daje rolnikowi dość szerokie możliwości, gdyż okres ten jest dość długi i trwa od pierwszych ciepłych dni wiosennych, aż bezmała do połowy maja i byle tego terminu nie przekroczyć, w rozwoju ziemniaków wcześniej i później sadzonych obserwujemy niewielkie różnice. Duże jednak różnice dadzą się zauważyć, jeżeli porównamy ziemniaki pochodzące

od zdrowych, nieuszkodzonych i niekrajanych kłębów, a ziemniaki wyrosłe z kłębów, pochodzących z roślin słabych, mających objawy chorobowe. To też pierwszym przykazaniem rolnika powinno być staranne przygotowanie sadzeniaków. Duże również różnice w plonie ziemniaków pochodzących od niewłaściwego posadzenia tej rośliny. Jako zasadę trzeba przyjąć, że ziemniaki należy sadzić tylko płytko w ziemię dobrze wyrobioną i pulchną, przytem w takich odstępach, żeby każdy krzak miał dostyc miejsca do rozwoju. Praktycznie najlepiej sadzić ziemniaki pod znacznik, dając odstępy dla odmian o mniejszych krzewach 40 cm. w kierunku podłużnym, a 50 cm. w kierunku poprzecznym. Odmiany silniej krzewiace się powinny mieć odstępy 50 cm. na 50 cm., a nawet na 60 cm. kwadrat.

Jakkolwiek ziemniaki sadzimy z reguły na oborniku albo na przyoranym gnoju, to jednak zawsze okazuje się korzystnym zasilenie pola na-

wózami sztucznymi. Tłumaczy się to tem, że nim gnój dany pod ziemniaki rozłożył się dostatecznie, ażeby rośliny mogły z niego czerpać pokarmy, to do tej pory ziemniak głoduje, nie rośnie szybko, nie przykrywa redlin nie rozbudowuje swojego systemu korzeniowego. Jeżeli jednak ziemniaki zostały zasilone nawozami sztucznymi to z chwilą, gdy tylko zacząną pracować ich młode korzonki, roślina natrafia na łatwo przyswajalne składniki odżywcze i rozwój jej następuje wiele szybciej. Z nawozów sztucznych oplaca się niewielka dawka soli potasowej i o tem rolnicy dobrze wiedzą. Zapominają jednak, że równocześnie z potasem trzeba zasilać glebę również azotem i fosforem. Z nawozów azotowych najkorzystniej dać azot w postaci azotniaku na parę dni przed posadzeniem. Również w tym czasie trzeba rozsiać i superto-

masynę. W zwykłych warunkach wystarcza dać przed siewem w stosunku na 1 ha 100 kg. azotniaku 21% i 100 kg. supertomasyny 30%. Tak nawiezione ziemniaki mają dostatek środków odżywczych i mogą wydać bardzo wysokie plony. Ostatnim wreszcie czynnikiem, wpływającym na wzrost wydajności, jest umiejętnie przeprowadzona pielęgnacja. Stałe utrzymanie w czystości pola, parokrotne płużkowanie lub okopanie, utrzymanie międzyrzędzi przez cały okres rozwojowy, aż do zakwitnięcia w stanie spulchnionym, co pozwala na dochodzenie powietrza do korzonek roślinnych i na zatrzymanie wilgoci w glebie — to uzupełnienie tych czynności, które są niezbędne dla uzyskania wysokiego i oplacającego się plonu tej najpotrzebniejszej w gospodarstwie rośliny.

mać go osobno, w oddzielnym budynku lub oborze, w przeciągu dwóch tygodni, dopóki nie przekonamy się, że jest on zupełnie zdrowy.

Wreszcie należy pamiętać, że nie powinno się umieszczać w stajni zbyt wiele koni, ażeby nie było zaciasno, opieważ jest to niehigieniczne i często może powodować różne wypadki.

KRÓTKIE RADY OGRODNICZE NA CZASIE

1. Tam, gdzie drzewa owocowe zawiązały zbyt dużo owoców, poleca się przerwać owoce, aby pozostałe lepiej się wykształciły. Zabieg ten jest koniecznością tam, gdzie odmiana o małych owocach za dużo zawiązała.

2. Po okwitnięciu należy bezwzględnie u bzu usunąć okwitłe kwiatostany. Bez — lilak — będzie za to lepiej kwitnął w roku następnym.

3. Po ewentualnych przymrozkach wiosennych pójdzie w nasienie stosunkowo znaczna ilość selerów i kalarepy. Przestrzega się przed użyciem tego nasienia. Jest ono bezwartościowe i wyrodzone, bo nie pochodzi od roślin matecznych, odpowiednio wykształconych.

4. Mając dużo sałaty, której odrazu zjeść nie można, a chcąc jej utrudnić wyrastanie w nasienie, poleca się lekkie poderwanie korzeni tak, aby przerwane były drobne korzonki, dostarczające pożywienie roślinie w obfitości.

5. Gąsienice na agrestie — naroślan agrestowy — usuwamy, przez otrząsanie krzaków, zbierając go podczas chłodu rannego, na podłożony grubszy papier lub na płachtę z następnym zniszczeniem robactwa w ogniu lub gorącej wodzie. Walkę z naroślem argestowym winni wszyscy systematycznie prowadzić aż do skutku.

6. Oleander pięknie kwitnący i dobrze się rozwija, gdy dołem ma dużo, bardzo dużo wody — przytem ziemię bardzo zasobną w pokarmy. Dobrze działa użycie nowozu od krów.

7. W dobrym sadzie niema żadnych opadniętych owoców, bo zostały każdego dnia rano pozbierane. U niedbanych i zacofanych sadowników opadnięte owoce są źródłem i hodowlą robactwa, uszczuplającego dochód z ogrodu i sadu.

8. Ropucha, to przyjaciel ogrodu i właściciel ogrodu. Nie niszczyć i nie tępić ropuch w ogrodzie...

9. Kwiaty, aby były trwałe, ciąć gdy jeszcze rosa leży. Tak samo jarzyny do utrwalenia sprzątamy tylko rano, po chłodzie nocnym.

PRZYGOTOWANIE KOMPOSTU ZWYKŁEGO

Komposty zwykłe, wymagające nieco dłuższego okresu fermentacyjnego, aniżeli komposty szlachetne, należy robić w przyzmacz 3 m. szerokich i 1,50 m. wysokich i tak samo dawać przykrycie ochronne czyli naskórek z miazgi torfowej, lub w braku tegoż z darni odwróconej lub ziemi. Tak samo należy dbać o odpowiednią wilgoć przez zwilżanie gnojówką wzgl. krowieńcem rozcieńczonym wodą stawową. Na materiał do kompostów trzeba przede wszystkim zachować codziennie odpadki z gospodarstwa domowego, a więc śmieci, popiół drzewny, sadze, obżynki od kopyt końskich, pióra. Ponadto bardzo cennym materiałem do kompostów jest lajno gołębie lub kurze. Ponieważ ilości tych odpadków są ograniczone, przeto należy je użyć jako dodatek do innych surowców, a więc do wykopków z rowów i ścieków, łęt kartoflanych, perzu wyschniętego itp. Te wszystkie różne surowce należy układać warstwami, zwilżyć rozcynem gnojówki z wodą stawową i okryć naskórkiem, utrzymując stale odpowiednią wilgoć.

Po trzech miesiącach dobrze jest przerobić przyzmacz i ułożyć nową, zwilżyć i dać ochronę przed wiatrem i słońcem. Zależnie od surowców i pielęgnacji, kompost taki może być już gotów po 6 - 10 miesiącach. Kto posiada już nieco ziemi kompostowej, ten może znakomicie przyspieszyć fermentację przez układanie masy we wałek 50 - 60 cm.; na to drugi wałek

masy kompostowej i znów warstwa ziemi kompostowej (może być także na pół przetrawiona) itd.

JAK UTRZYMAĆ KONIE PRZY ZDROWIU I SILE

Należy codziennie sprawdzać, czy mają one normalny apetyt do jedzenia, czy zjadają w zupełności przeznaczoną dla nich porcję pokarmu; pokarm dla nich powinien być zawsze zdrowy niezepsuty, przy karmieniu otrębami należy je zawsze dokładnie badać, czy nie zawierają jakich śmieci i szkodliwych domieszek i czy nie są stęchłe, ponieważ wtedy mogą łatwo wywołać ciężką chorobę żołądka.

Następnie trzeba pamiętać, że bardzo niewłaściwym jest pojenie koni zaraz po jedzeniu, lecz należy konia najpierw napoić, a dopiero po dwóch godzinach dać mu obrok.

Nie powinno się nigdy poić konia zmęczonego, pomimo, że o tej zasadzie zdaje się wszyscy wiedzą, jednakże bardzo często się to zdarza i powoduje ciężkie cierpienia, jak ochwat lub zapalenie płuc. Jeżeli zmęczony i zgrzany koń natychmiast musi iść znowu w dalszą drogę, w takim razie napoić go można. W porze zimowej nie poić koni wodą prosto ze studni. W porze letniej kiedy konie się plawi, należy pamiętać, że nie można plawić koni zaraz po jedzeniu, zaraz po przyjeździe z pracy i w samo południe na rozpalonych promieniach słonecznych.

Przy nabywaniu koni nowych, nigdy nie należy koni nowych, wprowadzać do ogólnej stajni, gdzie stoją inne konie, lecz przedtem przetrzy-

ROZPOZNAWANIE ZARAZLI- WYCH CHORÓB PSZCZÓŁ

Najważniejsze zaraźliwe choroby pszczół można podzielić na choroby: czerwia i pszczoły dorosłej.

Przyczyną chorób czerwia są bakterje lub mikroskopijne grzybki. — Choroby wywołane są przez bakterje, są o wiele częstsze i niebezpieczniejsze od powodowanych przez grzybki, do nich mianowicie należą oba znilce (amerykański i europejski), przy których ciało czerwia zmienia się, zwłaszcza w późniejszym jego stadium, w żółtą brązową masę rozpadającą; ta dość charakterystyczna barwa pozwala odróżnić czerw dotknięty zgnilcem, od zmarłego wskutek przeziębienia, taki bowiem czerw ma zwykle inną barwę mianowicie szara aż do czarnej. Schorzeniu wskutek zakażenia bakterjami ulega zarówno czerw zasklepiony jak odkryty. Najniebezpieczniejsza choroba czerwia jest wspomniany już wyżej zgnilec amerykański. Zapada na niego zwykle czerw starszy, najczęściej zasklepiony. Wieczka Komórek zawierające czerw chore, nie są normalnie, wysklepione, przeciwnie są rozpadane lub zawierają po jednym lub więcej otworków przebitych przez robotnice. Jeżeli taki otwór w wieczku komórki jest nieco większy, można niekiedy zauważyć w jej wnętrzu jedwabisto połyskujący kokon poczwarki pszczelnej, częściej po usunięciu wieczka, stwierdzamy, że ciało larwy wraz ze skórą zmieniło się w bezkształtną masę koloru brudno-brązowego, która (cecha charakterystyczna dla tej choroby czerwia) po dotknięciu drewnianym daje się ciągnąć w długie nici. Ta ciągliwa masa z czasem zasycha na dnie komórki w strup dość twardej, silnie przylegający, koloru ciemno-brązowego, który posiada tę właściwość, że po zwilżeniu kilkoma kroplami wody zazwyczaj daje się wyciągać w nitki.

WAŻNE DLA TYCH, KTÓRZY TU- CZĄ GĘSI

Każdy, który tuczy gęsi, powinien zapoznać się z bardzo dobrą a dostępne napisaną książką dr Eugenjusza Tomaszewskiego, pt. „Tucz gęsi”. Jest ona do nabycia w Lwowskiej Izbie Rolniczej, Lwów, Kopernika 20. Cena za 1 egzemplarz 30 gr. wraz z przesyłką pocztową. Zamawiać na korespondentce za 15 gr.

BIAŁKO CHUDEGO MLEKA W HO- DOWLI DROBIU

Ostatnio przeprowadzone badania czy można zastąpić zapotrzebowanie białka chudem mlekiem i czy chude mleko zastąpi także mączkę rybią. Po przeprowadzeniu doświadczeń na 4 gniazda otrzymano następujące rezultaty:

a) Jedno gniazdo otrzymywało jako paszę białkową - mączkę rybią w ilości 12 gr. na sztukę dziennie, pozostałe 3 gniazda - chude mleko w ilości 175 i 115 gr. na sztukę. Oprócz tego wszystkie 4 gniazda otrzymywały mieszaninę w automatach w dowolnych ilościach. Okazało się, iż z podaniem większych dawek mleka zmniejszyło się zużycie paszy w automatach Dawki mleka były bez trudności spożywane.

b) Wszystkie gniazda, które otrzymały dawkę mleka, miały nieśność większą, niż gniazdo, które otrzymywało mączkę rybią. Waga jej zwiększyła się w miarę podawania większej dawki.

Doświadczenie to wykazało, że zapotrzebowanie organizmu na białko da się zastąpić 100 - 150 gr. mleka, a nie jak stwierdzono dotychczas 200 - 300 gr. Ponadto okazało się, że białko chudego mleka może zastąpić podwójną ilość białka, zawartego w mączce rybiej.

TEPIĆ MUCHY

Owadowi temu trzeba wypowiedzieć walkę, konieczną, jeśli nie chcemy sami popaść w ciężką chorobę.

Mucha to nieodstępna towarzysząca człowiekowi i zwierzęciu, jest wielkim szkodnikiem i roznosicielem zarazków. Mucha, siadając na gnojówce, na śmietniku, na chorem zaropiałem bydłociu, na nieprzykrytym kale ludzkim, wpada do mieszkań ludzkich oblepiając dosłownie ściany i ciepłe kąty — zwłaszcza w kuchniach, sieje zarazki na chlebie, serze a zwłaszcza mięsie.

Wyobraźmy sobie, jak mucha, która co dopiero chodziła po zdechłym koniu, czy innym gnijącym już stworzeniu, siada na buzi i oczkach naszego dziecka śpiącego. Wstręt i obrzydzenie powinno nas ogarnąć na to natrętne i brudne muchy.

Walkę im trzeba wypowiedzieć koniecznie.

Przedewszystkiem trzeba przykryć wszystkie śmietniska i doły kloaczne. Śmieci usuwać z ogródków i podwórzy. Mieszkania należy chronić przed muchami za pomocą siatek w oknach

i płacht w drzwiach. Nie zostawiać na wierzchu odkrytego żadnego pożywienia. Małeńkie dzieci pokrywać muślinem lub opędać od much trzeba. Mucha bowiem na swych łapkach nosi niewidzialne dla oka ludzkiego zarazki różnych chorób.

Gdybyśmy mogli obejrzeć pod szkłem powiększającym łapki i skrzydła muchy, tobyśmy zobaczyli mnóstwo najrozmaitszego kształtu żyłatek zw. bakterjami, które, dostawszy się do naszych wnętrzności i krwi — powodują rozliczne, niebezpieczne choroby.

JAKIE ODMIANY CEBULI NADA- JĄ SIĘ NAJLEPIEJ DO UPRAWY

Wiemy wszyscy, że cebula jest rośliną, która wymaga bardzo starannej pielęgnacji oraz bardzo dobrą uprawę roli. Najlepszymi odmianami cebuli do uprawy są dwa gatunki: Madera, która jest w smaku łagodna, okrągła, biała i duża, oraz żyławska, płaska, która nadaje się do uprawy polowej.

4½% OBLIGACJE BANKU AKCEPTACYJNEGO.

Z dniem 21. bm. weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu o emisji 4½% obligacji Banku Akceptacyjnego.

W myśl tego rozporządzenia Bank Akceptacyjny będzie emitował 4½% obligacje na okaziciela, które będą opiewać na złote. Wartość imienna tych obligacji została ustalona w odcinkach od 1.000 do 50.000 złotych. Ich suma imienna nie może przewyższać 200 milionów zł, przyczem Bank będzie emitował obligacje serjami i na każdorazowe wypuszczenie obligacji otrzyma zlecenie ministra skarbu.

Odsetki od obligacji w wysokości 4½% w stosunku rocznym będą płatne z dołu w dn. 1 października każdego roku. Każda obligacja będzie wycofana z obiegu i umorzona najpóźniej w ciągu 50-tu lat od daty jej wystawienia. Wycofanie obligacji może być dokonywane przez losowanie, wykup na giełdzie lub z wolnej ręki. Bank jest obowiązany raz do roku wycofać obligacje, conajmniej na sumę, odpowiadającą planowi umorzenia.

Zgodnie z przepisami, skarbu państwa gwarantuje za terminowe wypełnianie zobowiązań Banku, wypływających z emisji obligacji objętych rozporządzeniem do wysokości 200 milionów złotych.

Należy dodać, że 4½% obligacje Banku Akceptacyjnego będą miały wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo państwowe. Skarbu Państwa będzie je przyjmował na kaucje i wadja po kursie, oznaczonym przez ministra skarbu.

Obligacje, emitowane przez Bank Akceptacyjny, będą służyły do zapłaty wierzytel-

ności rolniczych, przejmowanych od instytucji kredytowych, oznaczonych przez ministra skarbu. Wierzytelnością rolniczą w rozumieniu rozporządzenia są wierzytelności instytucji kredytowych, przypadające im od posiadaczy gospodarstw wiejskich, od spółdzielni oraz innych instytucji, udzielających kredytu posiadaczom gospodarstw wiejskich.

WIEŚ PŁACI ZA WYSOKI HARACZ ZA ROWERY

Polska należy do tych nielicznych, bodaj czy nie jednych dziwołagów, w których posiadanie roweru uważane jest za luksus. Stąd też nasza pracowita i mądra administracja wprowadziła odpowiednio wysokie opłaty na rzecz skarbu państwa. Kiedy rolnictwo czuło się jeszcze jako tako dobrze, liczni wieśniacy, dowożący warzywa owoce lub nabiał do miast pokupowali

sobie rowery. Zarabiając wówczas nieźle — mogli od biedy opłatom tym podolać, ale dziś w dobie powszechnej a dotkliwej nędzy na wsi — opłaty te nietylko że rujną ich, lecz pozostają również w rażącej dysproporcji do rzeczywistej wartości roweru. Rowery dziś używane przez wieśniaków, to przeważnie stare, dobrze wysłużone graty, o wartości nie większej niż 20 — 30 zł. A opłata roczna wynosi 12 zł. A skąd ma biedny wieśniak wziąć na zapłacenie tak wysokiego podatku. Trzeba pamiętać i o tem, że im rower starszy i bardziej zużyty, tem częściej wymaga różnych reperacji, nie rzadko wcale nie tanich.

Należy więc tę sprawę załatwić rozsądnie i sprawiedliwie. Najlepiej byłoby opłaty wogóle znieść, a jeżeli nie, to ograniczyć je do maksimum 3 zł rocznie. Ponadto należy szybko wykorzystać z mentalności naszych biurokratów pogląd, że rower to luksus.

Dbajmy o czystość mleka

Kryzys ujawnił w całej pełni znaczenie dobrego masła i serów, gdyż odbiorcy, mając do wyboru duże ilości towaru, nabywają przedewszystkiem masło i sery wyborowe.

Jeśli więc rolnicy chcą mieć zapewniony zbyt oraz chcą osiągnąć możliwie najwyższe ceny, muszą zabiegać, aby mleko dostarczone przez nich do spółdzielni mleczarskich nadawało się do wyrobu masła i sera wyborowego.

Trzeba dostarczać do mleczarni mleko czyste, świeże oraz w czystych naczyniach. To proste napozór wskazanie w praktyce napotyka na duże trudności, gdyż pojęcie czystości jest przez wielu rolników bagatelizowane i wówczas, gdy ktoś fachowy orzeknie że mleko jest brudne, lub konew niedostatecznie umyta, w pojęciu niejednego rolnika zarówno mleko jak i konew jest dostatecznie czystą.

Dostawcy — członkowie spółdzielni mleczarskiej powinny we własnym zakresie przestrzegać wzorowej czystości, mając na uwadze to że brud i nieporządek szkodzi mleku i psuje gatunek wyrabianego masła i serów.

W tym celu należy:

- obory i krowy utrzymywać w wzorowej czystości,
- przed dojem obora winna być przewietrzona, wymiona krów obmyte letnią wodą, pierwsze krople mleka należy zdoić na ziemię,
- po wydoju mleko winno być natychmiast wyniesione z bory i przechowane przez czyste cedzidło do czystej konwi.

d) konwie i wszystkie naczynia do mleka należy codziennie wyparzyć gorącą wodą wymyć i wysuszyć, naczyni od mleka nie wolno używać do innych celów.

e) do zamykania naczyń z mlekiem mogą być używane uszczelki gumowe, używanie do tego celu szmat lub słomy jest niedopuszczalne.

Jak należy mleko chronić od skwaszenia:

a) zaraz po wydojeniu i przedczeniu schłodzić do 10 stopni C. wstawiając niezamkniętą konew z mlekiem do zimnej wody,

b) mleka świeżo dojonego, ciepłego nie mieszać z mlekiem już schłodzonym bo się skwasi,

c) mleko przechowywać w niezamkniętych szczelnie konwiach w pomieszczeniu chłodnym, suchym, czystym i wolnym od wszelkich zapachów,

d) nie wolno dostarczać mleka od krów chorych oraz przez cztery tygodnie przed ocieleniem oraz przez 5 dni po ocieleniu krowy.

Każd ydostawca mleka powinien posiadać na podwórzu w miejscu czystym znajdującym się na stronie słonecznej odpowiednie półki do przechowywania konwi, skopków i cedzidła do mleka. Słońce jest wrogiem drobnoustrójów, to też naczynia utrzymywać na słońcu o ile zostały poprzednio należycie umyte, będą odpowiednim surowcem do wyrobu masła i sera wyborowego.

Rolnicy, jakoś wyrabianego masła i sera w mleczarniach od Was zależy a należytem chłodzeniem i zachowaniem wzorowej czystości mleka,

uchronicie go od kwaśnienia, przyczyniając się do wyrobu dobrego masła i sera i osiągnięcia za to lepszej ceny.

Kierownik Techniczny
OKRĘGOWEJ MLECZARNI SPÓŁ-
DZIELCZEJ „ROTR“
Marjan Znajewski

WAŻNY TERMIN MIJA W DN. 1 KWIETNIA.

Bardzo ważny termin mija w dniu 1-ym kwietnia br. Do tego dnia, a zatem do ostatniego dnia marca, można składać podania o przymusowy wykup gruntów dzierżawnych. Termin ten jest ostateczny i nie będzie więcej przedłużany. Szczegóły, dotyczące składania podań znajdują się w Dzienniku Ustaw Nr. 1 z 1936 roku. Gdy kto nie wie, jak napisać podanie, niech się zwróci do redakcyj pism, a one udziela potrzebnych wskazówek.

Trudno dzisiaj wszystkim o gazety, stąd też mogą być tacy, którzy nie wiedzą może jeszcze o tej możliwości kupna. Ci, którzy wyczytają tę wiadomość, niech podadzą ją do wiadomości zainteresowanych i zachęca ich zarazem do zaprenumerowania „Głosu“ na nowy miesiąc kwiecień.

POZNAŃSKIE TARGOWISKO MIEJSKIE.

Poznań, dnia 10. III. 1936 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi.

Woly:

Pełnomięsiste wytuczone nieopręgo- we	54—56
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	46—50
Mięsiste tuczone starsze	40—44
Miernie odżywione	32—36

Buchaje:

Wytuczone pełnomięsiste	52—54
Tuczone mięsiste	44—50
Nietuczone, dobrze odżywiane starsze	40—44
Miernie odżywiane	34—36

Krowy:

Wytuczone pełnomięsiste	50—56
Tuczone mięsiste	44—48
Nietuczone dobrze odżywiane	30—38
Miernie odżywiane	14—18

Cielęta:

Najprzedniejsza cielęta wytuczone	64—70
Tuczone cielęta	54—60
brze odżywiane	48—52
Miernie odżywiane	40—46

Jalowice:

Tuczone mięsiste	46—50
Nietuczone dobrze odżywiane	40—44
Miernie odżywiane	34—36

Świnie:

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. ży- wej wagi	90—99
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. ży- wej wagi	84—88
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi	74—76
Maciory i późne kastraty	72—82